

Tomasz Rakowski

dr hab. Tomasz Rakowski

profesor uczelni

Zakład Antropologii Politycznej i Ekonomicznej

dyrektor IEiAK UW, członek Rady Doskonałości Naukowej, członek Rady Wydziału Nauk o Kulturze i Sztuce UW, Rady Instytutu Etnologii i Antropologii Kulturowej UW, Rady Instytutu Kultury Polskiej UW oraz Rady Instytutu Archeologii i Etnologii PAN

Przydatne linki

[Publikacje w PBN](#) [1]

[Spis pracowników](#) [2]

[USOS](#) [3]

Kontakt

t.rakowski@uw.edu.pl

Profesor w Instytucie Etnologii i Antropologii Kulturowej UW, współpracuje z Instytutem Kultury Polskiej UW, członek Rady Doskonałości Naukowej. Etnolog, antropolog, kulturoznawca, prowadzi badania w Polsce i w Mongolii. Zajmuje się antropologicznymi badaniami ubóstwa, badaniami oddolnych procesów rozwojowych, antropologii sztuki współczesnej i partycypacyjnej, etnograficznie zorientowanej animacji kultury oraz najnowszych metodologii badań kulturowych. Lekarz, specjalista medycyny ratunkowej, pracuje w Szpitalnym Oddziale Ratunkowym Szpitala Bielańskiego w Warszawie. Autor książek - *Wędrownicy, zbieracze, praktycy niemocy. Etnografia człowieka zdegradowanego* (2009, wyd. w j. z. angielskim w Berghahn Books, 2016, 2019), *Przepływy, współdziałania, kręgi możliwości. Antropologia powodzenia* (2019), a także redaktor i współredaktor tomów zbiorowych *Humanistyka i dominacja. Oddolne doświadczenia społeczne w perspektywie zewnętrznych rozpoznaw* (2011), *Etnografia/ animacja/ sztuka. Nierozpoznane wymiary rozwoju kulturalnego* (2013, 2015), *Pretextual Ethnographies: Challenging the Phenomenological Level of Anthropological Knowledge-Making* (2018).

[Obszary zainteresowań](#)

Na skróty

- [Dziury](#)
- [Katalog biblioteki](#)

badania oddolnych procesów rozwojowych, antropologia sztuki współczesnej i partycypacyjnej, etnograficznie zorientowana animacja kultury, najnowsza metodologia badań terenowych, fenomenologia i przedtekstowość w badaniach etnograficznych, antropologiczne badania biedy i bezrobocia, antropologia rzeczy i materialności, antropologia medyczna

Publikacje

- Inside a sense. Mayer Kirshenblatt's Shtetl and the Economy of the Impossible. w: (post)Jewish. Shtetl Opatów Through the Eyes of Mayer Kirshenblatt. red. J. Koszarska-Szulc, N. Romik, B. Kirshenblatt-Gimblett, Warszawa, Wyd. Muzeum Historii Żydów Polskich Polin, 2024, ss. 207-227.
- Escape, Survival, "The Jump": On African Refugee Routes - Z?bek, Bachelet, M'charek, Teksty Drugie: English Edition, 2024, 2, s. 181-199
- 2023 Social deeds, building, and cosmopolitan moment. An ethnographic view on affective labour in (late) socialist Poland, w: Cosmopolitan Method, Cosmopolitan Moment, red. N. Rapport, H. Wardle, Routledge, Londyn, 2023, ss. 138-1
- Generous Thrift. Post-Pastoral Cooperation and Fortune-Making Among the Torghuts of Mongolia, w: Thrift and i Paradoxes. From Domestic to Political Economy, red. C. Alexander, D. Sosna, Berghahn Books, Oxford, 2022, ss. 95-116.
- Przep?ywy, współdziałania, kr?gi mo?liwego, Antropologia powodzenia, Fundacja Terytoria Ksi??ki, Gda?sk, 2019 [Nominacja do Nagrody UMCS im. Jerzego Giedroycia, Nominacja do Nagrody im. Jana D?ugosza, Nominacja do Nagrody im. B. Malinowskiego]
- Etnografia przedtekstowa. Fenomenologiczne korzenie interpretacji antropologicznej, "Teksty Drugie", 2018, nr 1, s. 16-39.
- Artisans, Alcoholics and Artists: In Search of Descriptions of Experimental Ethnographic Realities, "Visual Ethnography", 1, 2018, p. 52-65 (współautorka: Ewa Rossal).
- Pre-textual Ethnographies. Challenging the Phenomenological Level of Anthropological Knowledge-Making, [Tomasz Rakowski](#) [4], Helena Patzer (red.), Canon Pyon: Sean Kingston Publishing, 2018.
- A Cultural Cyclotron. Ethnography, Art Experiments and a Challenge of Move Toward the Collaborative in Rural Poland in: Experimental Collaborations. Ethnography Through Fieldwork Devices (eds.) T. Sanchez Criado, A. Estalella, New York & Oxford: Berghahn Books, 2018.
- Etnografia i eksperymenty artystyczne. O powstawaniu nowych pól poznawczych we współczesnej antropologii, „Teksty Drugie”, 2017, nr 1, s. 91-110.
- Hunters, Gatherers, and the Practicioners of Powerlessness. An Ethnography of the Degraded in Postsocialist Poland, New York & London: Berghahn Books, 2016.
- Creating Bottom-up Development. A Study of Self-Organization and the Building of Fortune-Prosperity among the Torghuts, Southwest Mongolia, „Cesky Lid-Ethnologicky Casopis”, t. 103, nr 1, s. 119-134.
- Historia mówiona i ?ród?a etnograficzne jako „wiedza pewna”. Przypadek potransformacyjnej historii Bu?ganu w zachodniej Mongolii oraz historii wsi Broniów z centralnej Polski, „Rocznik Antropologii Historii”, 2016, 1 (8).
- Interior Spectacles. The Art of the Informal among Bootleg Miners in Wa?brzych, Poland, in N. Makovicky and D. Henig (red.). Economies of Favour after Socialism: A Comparative Perspective. Oxford: Oxford University Press, 2016.
- The Unrelenting Ability to Act. Nigel Rapport's Anthropology of Freedom, w: A. Bentkowski and M. Buchowski (eds) Colloquia Anthropologica. Issues in Contemporary Social Anthropology. Pozna?: Wydawnictwo Nauka i Innowacje, 2014.
- Etnografia/animacja/sztuka. Nierozpoznane wymiary rozwoju kulturalnego (red.) T. Rakowski, Warszawa: Narodowe Centrum Kultury, 2013.
- Local Craft, Theory from Abroad: Jacek Ol?dzki's Phenomenology, w: K. Pob?ocki (ed.) Worlding Europe – Anthropology at the Crossroads, Special Issue of "Lud" (vol. 96, 2012). WCAA "Dejalu" On-line Journal
- Humanistyka i dominacja. Oddolne do?wiadczenia spo?eczne w perspektywie zewn?trznych rozpozna?, T. Rakowski i A. Malewska-Sza?ygin (red.), Warszawa, Colloquia Humaniorum, Instytut Etnologii UW, 2011.
- Les Verges Figes. Arboriculteurs et Paysans dans L'impasse Économique, "Ethnologie Francaise", 2010, 2.

- ?owcy, zbieracze, praktycy niemocy. Etnografia cz?owieka zdegradowanego , s?owo/obraz terytoria, Gda?sk, 2009 [Nagroda im. Józefa Tischnera, Nagroda UMCS im. Jerzego Giedroycia, Nagroda Biblioteki Raczy?skich w ramach Przegl?du Nowo?ci Wydawniczych, Nominacja do Nagrody im. Jana D?ugosza, Nagroda I stopnia Clio Rektora UW/Wydzia?u Historycznego UW].
- The Voices of Collapse. Destructive and Self-Destructive Expressions among the Former Miners in Wa?brzych (Southwest Poland), w: Luse, A. and I. Lazar (red.) *Cosmologies of Suffering. Post-communist Transformation, Sacral Communication, and Healing*, Cambridge: Cambridge Scholars Publishing, 2007.
- Body and Fate. The Pension as a Practice of Social Remembering, "Anthropological Yearbook of European Cultures" , 2006, 1.
- Gatherers of Central Poland. A Field Study, "Anthropology Matters On-Line Journal", 2006, 2.

[Projekty badawcze](#)

W latach 2011-2018 kierowa?em dwoma grantami Narodowego Centrum Nauki:

1. *Lokalne formy rozwoju* Badania nad nowymi formami dzia?a? rozwojowych i samoorganizacji spo?ecznej w?ród Torgutów z somonu Bu?gan w zachodniej Mongolii
2. Wyzwania etnografii twórczej. Wypracowanie naukowego warsztatu "bada? w dzia?aniu" uchwytuj?cego peryferyjne aktywno?ci twórcze i ??cz?cego perspektyw? intensywnych bada? antropologicznych z animacj? kultury i projektami z zakresu sztuki wspó?czesnej

W latach 2011-2017 kierowa?em projektami badawczo-artystycznymi finansowanymi przez Narodowe Centrum Kultury/MKiDN (realizowanymi wraz z zespo?em Kolektywu Terenowego):

1. *Prolog. Nierozpoznane wymiary rozwoju kulturalnego*, Mazowiecki Instytut Kultury (2011)
2. *Etnografia, animacja, sztuka. Nierozpoznane wymiary rozwoju kulturalnego*, Narodowe Centrum Kultury (2012-13)
3. *Oddolne tworzenie kultury: etnograficzne badania w dzia?aniu* (modu? *Dzia?anie w kulturze*), Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego, Instytut Etnologii i Antropologii Kulturowej UW (2014-15).

W roku 2003. przeprowadzi?em badania terenowe w pó?nocnej Mongolii po?wiecone przemianom transformacyjnym grupy pasterzy reniferów z Czerwonej Tajgi (Caatanowie) w ramach grantu MNiSW.

W latach 2004-2006 roku realizowa?em grant promotorski MNiSW (kier. prof. R. Sulima): badania terenowe w?ród polskich spo?eczno?ci do?wiadczj?cych bezrobocia i zubo?enia po transformacji lat 90., bezrobotnych górników zag??bia wa?brzyskiego, zbieraczy z?omu i odpadów znad odkrywki kopalni „Be?chatów”, badania w obszarach wiejskiego bezrobocia w okolicach Szyd?owca (w obszarach tych badania prowadzi?y pod moim kierunkiem tak?e grupy studentów Instytutu Kultury Polskiej UW i Instytutu Etnologii UW).

[Nagrody i stypendia](#)

Józef Tischner Senior Visiting Fellowship w Institut für die Wissenschaften vom Menschen/ Instytucie Nauk o Cz?owieku w Wiedniu, pa?dziernik - grudzie? 2020.

Visiting Fellowship w Imre Kertesz Kolleg w Jenie, październik 2019 - styczeń 2020.

Nagroda Rektora UW "za wyróżnienia i osiągnięcia, która w szczególny sposób przyczyniła się do rozwoju i wzrostu prestiżu Uniwersytetu Warszawskiego" 2019.

Nominacja do Nagrody im. Jana Długosza 2020.

Nominacja do Nagrody UMCS im. Jerzego Giedroycia 2019.

za książkę *Przepływy, współdziałania, kręgi mobilnego, Antropologia powodzenia*, Fundacja Terytoria Książki, Gdańsk, 2019.

Nagroda Znak i Hestii im. ks. Józefa Tischnera 2010

Nagroda UMCS im. Jerzego Giedroycia 2010

Nominacja do Nagrody im. Jana Długosza 2010

Nagroda Biblioteki Raczyńskich w ramach Przeglądu Nowości Wydawniczych 2010

Nagroda Clio I stopnia Wydziału Historycznego Uniwersytetu Warszawskiego 2010

za książkę *Łowcy, zbieracze, praktycy niemocy. Etnografia człowieka zdegradowanego, słowo/obraz terytoria*, Gdańsk 2009.

Wyróżnienie w konkursie Prezydenta RP na najlepszą pracę dokorską z dziedziny nauk społecznych pt. „Polskie wyzwania: państwo – tożsamość – rozwój 2009”.

Adres URL źródła: <https://www.etnologia.uw.edu.pl/instytut/ludzie/pracownicy/tomasz-rakowski>

Odniesienia

[1] https://pbn.nauka.gov.pl/sedno-webapp/persons/3930118/Tomasz_Rakowski

[2] <https://mojekonto.uw.edu.pl/>

[3] https://usosweb.uw.edu.pl/kontroler.php?action=katalog2/osoby/pokazOsobe&os_id=45837

[4] <https://www.etnologia.uw.edu.pl/instytut/ludzie/pracownicy/tomasz-rakowski>